

Suomen Motoristit ry
25.3.2023

VN/30386/2021
Sosiaali- ja terveysministeriö
stm@gov.fi

Liikennevakuutusdirektiivin kansallinen täytäntöönpano; työryhmän mietintö

Suomen Motoristit ry SMOTO kiittää mahdollisuudesta ja haluaa esittää lausuntonaan liikennevakuutusdirektiivin työryhmän mietintöön seuraavaa:

Suomen Motoristit ry pitää kokonaisuutena vakuutuslainsäädännön päivittämistä vastaamaan EU:n vakuutusdirektiiviä ehdotetulla tavalla hyvänä. Ehdotukseen sisältyy kuitenkin moottoripyöräilyyn liittyviä erityispiirteitä, jotka haluamme tuoda lausunnossa esille.

Suomen motoristit ry haluaa painottaa, että liikennevakuutuslain tulisi olla siten yksiselitteinen, että se ei jätä vakuutusyhtiöille tulkinnanvaraa esim. ajoharjoittelusta. Nykykäytännössä on vakuutusyhtiöiden välillä hajontaa vakuutuksien kattavuuksissa, ajoharjoittelupaikasta tai järjestävästä tahosta riippuen tai vakuutusehtojen rajauksista johtuen.

Liikenne- ja viestintäministeriön Mopo ja moottoripyörästrategiassa 2025 linjataan, että moottoroiduille kaksipyöräisille tulee taata rataharjoittelualueet liikenne ja ajokokemuksen kartuttamiseen turvallisessa ympäristössä. Strategiassa myös linjataan, että moottoripyöräilijöille tarjottavilla täydennys- ja jatkokoulutuksilla lisätään turvallisuutta ja ennakoivaa ajotapaa. Vakuutusyhtiöiden linjaukset eivät saisi olla kansallisen liikenneturvallisuusstrategian toteutumisen esteenä.

Vakuutusyhtiöiden vakuutushinnoittelu on usein esteenä harrastuksen aloittamiselle. Esimerkiksi lasten piha-ajeluun tarkoitettujen kevyiden kaksi- tai nelipyöräisten vakuutus saattaa maksaa 2500 € kaudessa, kun itse laite maksaa 1500 €. Muistiossa todetaan, että lasten käyttöön tarkoitetuilla ajoneuvoilla ei ole tapahtunut onnettomuuksia lainkaan tai vain hyvin vähän. Vakuutusten hinnoittelu aiheuttaa korkean aloituskynnyksen. Muistion mukaan kaikki yli 25 kg tai 25 km/h ajoneuvot tulisi vakuuttaa riippumatta siitä, ovatko ne lapsille tarkoitettuja vai ei. Lasten ajoneuvojen vakuutuksen ongelmana on vakuutusyhtiöiden hinnoittelu, joka ei ota huomioon ajoneuvon riskiä tarpeeksi tarkasti, vaan niputtaa kaikki saman tyyppiset ajoneuvot koosta riippumatta samaan riskiluokkaan. Riskinä on, että moni noista laitteista jää tulevaisuudessa kustannusten takia vakuuttamatta. Vakuutusyhtiöiden vakuutushinnoittelun pitäisi perustua ko. laitetyypin vahinkokuluihin tarkemmin jaoteltuna, jolloin lasten laitteiden, joilla ei tapahdu vahinkoja, vakuutushinta ei olisi riippuvainen suuremman riskiluokan laitteiden hinnoittelusta. Finanssivalvonnan tulisi valvoa vakuutusyhtiöiden hinnoittelua tarkemmin, mutta emme ole nähneet sen tekevän sitä.

Kommentit lakiluonnoksiin

Suomen Motoristit ry kannattaa nykyisen Liikennevakuutuslain 1 §:n 3. momentin poistamista. Liikenteestä eristetyn alueen määritelmä on ollut epämääräinen. Aiemmin lain valmistelussa sitä on tulkittu tiukasti, mutta se on antanut mm. vakuutusyhtiöille mahdollisuuden tulkintoihin. Ko. momentin poistaminen selkeyttää tilannetta harrastajan kannalta mm. moottoriradoilla tapahtuvassa omaehtoisessa ajoharjoittelussa. Liikennevakuutus vaadittaisiin ja se olisi silloin varmasti voimassa.

Lakiluonnoksen pykälän 41 a § mukaan ”Kilpailuun osallistuneelle kuljettajalle aiheutuneet vahingot Kilpailuun tai lajiharjoitteluun osallistuneen ajoneuvon vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut kyseisen ajoneuvon kuljettajalle edellyttäen, että mainitussa toiminnassa ei ollut noudatettava

liikennesääntöjä.” Muistiosta käy ilmi, että pykälän tarkoituksena on rajoittaa liikennevakuutuksen kattavuutta kuljettajapaikkasuojan osalta moottoriurheilussa. Muistiossa myös todetaan, että rajausta ei koske harrasteajoa eikä myöskään ajokoulutusta sekä muuta liikenneturvallisuuden parantamiseen pyrkivää toimintaa, vaikka se järjestettäisiin sellaisella moottoriradalla, jota voidaan käyttää myös kilpailuun. Lisäksi edellytetään, ettei toiminnassa ole noudatettava liikennesääntöjä, ja siten otetaan tietoinen vahinkoriski.

Suomen motoristit haluaa painottaa, että lakiluonnoksen teksti ja perustelut on kirjoitettava niin selkeästi, että vakuutusyhtiöiden ei ole mahdollista tulkita asiaa toisin. Nykykäytännössä on vakuutusyhtiöiden välillä eroja. On tärkeää, että mm. moottoripyöräilyn harrastajien moottoriradoilla tapahtuvaa omaehtoista ajoharjoittelua ei tulkita lajiharjoitteluksi ja siten toiminnaksi, jossa ei vaadittaisi liikennevakuutusta.

Suomen Motoristit ry esittää liikennevakuutusta kevyille sähköavusteisille ajoneuvoille, joita käytetään palvelun tuottamiseen, mm. vuokrauskäytössä olevat polkupyörät, joissa on polkemista avustava toiminto, sähköpotkulaudat yms. kevyet laitteet tulisi sisällyttää vakuutusvelvollisuuden piiriin. Niiden käyttöön liittyvät vahingot jäävät nyt muiden maksettaviksi.

Suomen Motoristit ry SMOTO

Jarmo Jokilampi
puheenjohtaja
+358 400 636397
puheenjohtaja@smoto.fi